

Економічні та соціальні наслідки корупції для підприємства

Олександр Биков

*доктор юридичних наук,
професор кафедри теорії та історії держави і права,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: oleksandrbrm@krok.edu.ua*

Дарина Лісогор

*студентка юридичного факультету,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: LisohorDO@krok.edu.ua*

Наслідки корупції на підприємстві охоплюють багато аспектів, як соціальних, так і економічних. Економічні наслідки включають нераціональний розподіл ресурсів, зниження ефективності та конкурентоспроможності бізнесу. Споживачі можуть зіткнутися з вищими цінами та нижчою якістю товарів і послуг через анти конкурентні практики, спричинені корупцією. Збільшення витрат і безвідповідальне використання фінансів також можуть вплинути на стабільність бізнесу.

Корупція призводить до того, що компанії втрачають фінансові ресурси через хабарництво, надмірні витрати та неефективне використання коштів. Компанії, які вдаються до корупційних практик, можуть мати несправедливу перевагу над чесними конкурентами, створюючи таким чином нерівні конкурентні умови.

Участь у корупційних практиках може призвести до порушення етичних стандартів, що може негативно вплинути на репутацію компанії та її відносини з клієнтами та іншими зацікавленими сторонами. Випадки корупції можуть ускладнювати реалізацію стратегій сталого розвитку, оскільки можуть призвести до втрати довіри серед споживачів, інвесторів та інших зацікавлених сторін, негативно вплинути на репутацію та стабільність компаній, а також часто сприяють отриманню короткострокових прибутків за рахунок довгострокових перспектив.

Корупція призводить до зниження конкурентоспроможності, змушуючи фірми втрачати витрати та прибутки через хабарництво, фіксування цін та неефективне використання ресурсів. Корупція сприяє створенню несправедливих умов для конкуренції і може призвести до збитків недобросовісних конкурентів, які отримують вигоду від корупційних практик. Бізнесу, пов'язаному з корупцією, може бути складно залучати інвестиції та фінансування через ризик втрат і невизначеність. Компанії, які борються з корупцією, можуть нести додаткові витрати на заходи внутрішньої безпеки та контролю для запобігання корупційним діям. Корупція може підірвати довіру інвесторів та споживачів і негативно вплинути на репутацію компаній та їхньої продукції.

На суспільному рівні корупція може спричинити соціальну напругу через нерівномірний розподіл доходів та втрату довіри суспільства до інституційної структури. Погіршення умов праці та відсутність справедливості можуть

призвести до невдоволення працівників.

Соціальні наслідки корупції в організаціях включають посилення соціально-економічної нерівності, погіршення умов праці та втрату довіри до організації. Корупція може призвести до змін у структурі заробітної плати, коли керівні посади отримують непропорційно високі зарплати, тоді як інші працівники стикаються з непомірно низькими зарплатами. Це сприяє соціальній напруженості та невдоволенню працівників.

Зниження ефективності виробництва та втрата довіри до керівництва, що призводить до зменшення інвестицій та розвитку бізнесу. Негативні соціальні наслідки корупції в бізнесі включають втрату робочих місць та обмеження можливостей для навчання і професійного розвитку працівників. Корупція також впливає на репутацію компаній та довіру суспільства. Заохочуючи нечесність та відсутність довіри, корупція має довгострокові наслідки для стійкості економічного та соціального розвитку.

Загалом, економічний та соціальний вплив корупції на бізнес є серйозним і може мати довгострокові наслідки для розвитку та стійкості бізнесу.

Ключові слова: підприємство; корупція; наслідки; соціальний вплив.

Список використаних джерел

1. Клімова С. М. Запобігання і протидія корупції: навчальний посібник / С. М. Клімова, Т. В. Ковальова.-Х., 2011-344с. Шевчук Т. А. Наукове забезпечення протидії корупції.
2. Висоцька І.Б., Висоцький В.М. Висоцький В.М. Корупція в Україні: сутність та наслідки для економіки. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія: Економічна. 2017. Вип. 1. С. 37–46.
3. Наслідки корупції [Електронний ресурс] - https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/630210/mod_resource/content/1/%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F%203%20%D0%9D%D0%B0%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%BA%D0%B8%20%D0%BA%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%97_.pdf (дата звернення 30.11.2023).